

fra Amerika og andre Steder. Man har tidligere blæst deraf, ligesom det ærede historiske Medlem fra Barde nu gjør. Selv hans Lypus, den store Landmand, har før sagt, at der ikke var nogen Fare, men han har maattet tage det, i sig igjen, og han har erklæret, at han nu har indset Faren, efterat man har set, at det er muligt at indføre Rjød fra Amerika aldeles friskt til England og andre Steder, hvilket uundgaeligt maa medføre, at Prisen paa disse Artikler synker. Der staa altsaa endnu Meieriprodukterne tilbage. Men der vil jeg henlede det ærede historiske Medlems Opmærksomhed paa, at det i disse Dage viser sig, at medens dansk Smør i Udlandet i de foregaaende Aar har staaet som Nr. 1, ere vi iaar allerede komne saavidt, at et andet lille Land, Belgien, staa som Nr. 1. Jeg skal nu ikke spaa de Herrer Landmænd Tab i de kommende Aar, men de have her et Fingerpeg, de have et meget stærkt Fingerpeg med Hensyn til Hveden og med Hensyn til Rjødet, og det Samme nærmer sig nu med Hensyn til Meieriet. Jeg spørger da enhver Landmand, som ser lidt ud i Fremtiden og tænker paa sine Børn, om ikke det Spørgsmaal ligger nær: Hvorledes vil, hvis Danmark med Hensyn til dets Frembringelser kommer til at staa i 4de, 5te Linie, istedenfor at det nu staa i 1ste, 2den, Forholdet da stille sig? Jeg vil sige, at for mit Blik staa det saaledes, at det vil være heldigt, om man paa den ene eller den anden Maade kan, selv om det er ved en kunstig Frembringelse, lære Landmanden — der ligesom alle andre Mennesker er, om jeg saa maa tillade mig at bruge det Udtryk, doven af Naturen — at anvende sine Kræfter i det Omfang, han kan, hvad jo ellers den menneskelige Slægt, som han hører til, ikke gjør, før den er nødt dertil. Hvis Konjunkturerne for alle Landvæsenprodukter skulde falde i den Grad, som sket er med de Produkter, jeg har nævnt, hvad er saa naturligere, end at de Mænd, som gaa i Epidfen for vort Landvæsen, lære Landmanden i de enkelte Egne, paa hvad Maade det saa sker, — og her kunne vi gjøre det ved Hjælp af Sukkerindustrien — hvad det vil sige at dyrke Jorden og gjøde energisk. Man kan ikke gjøre det ved langstraæet Sæd; thi det kan ikke taale denne Dyrkning; men der haves Produkter, som kunne taale det. Disse fremadskridende Landmænd se da en Fremtid deri, at man vænner Folk i de forskjellige Egne af Landet til at se, at ligesom man i mange Aar har brugt Draining, Mergling og Bandedning, og Gud veed hvad, saaledes kommer der nu et nyt Spor, nu maa man begynde en gjennemgaaende dybere Kultur og en gjennemgaaende stærk Gjødning. Komme vi først til at begynde derpaa, naar Konjunkturerne have forandret sig i vor Disfavør, saa er det forfildt. Saaledes ser jeg altsaa Sagen. Lad Landet anvende en Snes Tusind Rigsdaler eller mere, det er en Draabe i Havet, hvis det virkelig kan med-

føre, at man over hele Landet vil, hvad man dog nu allevegne erkjender for rigtigt, forsøge at bringe en Røekultur med Foderurter tilveie. Det er ikke umuligt at komme dertil paa en Gang; thi man kan ikke faae Arbeidere dertil, dels fordi de mangle de mangle Ovelse, og derfor ikke kunne tjene saa meget, som de kunne paa anden Maade, og saa længe de ikke kunne tjene saa meget, kan man ikke bruge dem. Dertil kommer Landbrugets Konservationisme og gammel Vane, saa at det ikke er muligt at faae Røekulturen frem undtagen paa en kunstig Maade, og det er det, jeg vil være med til. Naar man saa siger: Hvad Andet kan det føre til end at begunstige enkelte Personer og hvor kan det forsvares, saa vil jeg sige, — og jeg synes ikke, at det er en Tankeforbindelse, som ligger aldeles fjern — disse Mennesker gjorde i 1873 en feil Spetulation, og paa Grund af Pengevindelen den Gang var Rigsdagen tilbøjelig til at gaa ind derpaa, Noget, som den vist ikke vilde have gjort, naar det ikke havde været under denne Svindelperiode; thi saa var Loven ikke kommen frem; men den kom hovedfulds frem, fordi man allerede havde begyndt at bygge disse Fabriker. Men ligesom disse Mænd dengang begif en Feil i økonomisk Henseende, saaledes har Rigsdagen ogsaa begaaet en Feil — det er jo menneskeligt at tage feil — og ligesom de paagjældende Personer have tabt ved at paabegynde Sagen, ligesom de ere bleve narrede ved den, saaledes ere vi ogsaa bleve det, thi i 1873 troede vi, at der vilde blive mange Fabriker; vi maatte beskytte vore Pengeinteresser og indføre Beskatning med Strengthed, thi der var ingen Grund til at handle, som man havde handlet i andre Lande, efter som man kunde høre Erfaring derfra. Man glemte imidlertid, at man ikke kunde tage alle Erfaringer fra alle Lande. Man glemte, at man skulde have baade Arbeidere og Arbejdsherrer, og at man ikke paa en Gang kunde faae Landmanden til at dyrke sin Jord, som den skulde dyrkes, fordi det er en vanskelig Sag for ham at forandre sin Driftsmaade. Der er altsaa mange Hindringer for at klatte en saadan Industri Indgang, og naar Forholdene i 1873 havde stillet sig saaledes for os, som de stille sig nu, vilde man ikke have havt Loven, som den er. Nu se vi, at denne Industri ikke kan holdes paa Benene uden Understøttelse, thi den gaar med Tab; men gaa disse Spekulanter til Grunde eller opgive de den Industri uden at gaa til Grunde, saa er det klart, at saa gaa disse Exempler bort: dette, at Andre skulde efterligne dem, vil ogsaa falde bort. Vilde man altsaa nu holde paa den Tanke, man rimeligvis vilde have holdt paa i 1873, hvis Forholdene havde været som nu, ligger det nær at række disse Mennesker en Haand. Som sagt, den Gang var der meget, som fremtvang Afgjørelsen. Røesukkerloven kom for sent ind i Landstinget, hvor der for Resten var en